

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi erikoissairaanhoitolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi erikoissairaanhoitolakia. Erikoissairaanhoitolakiin otettaisiin säännös erityistason sairaanhoidon keskittämisestä. Samalla erityistason sairaanhoitoa koskevaa asetuksenantovaltuutta täydennettäisiin siten, että erityistason sairaanhoidon keskittämisestä tiettyihin sairaaloihin voitaisiin antaa asetuksella tarkempia säännöksiä. Muutoksella pyrittäisiin varmistamaan laadullisesti riittävän korkeatasoisen toiminnan edellyttämä erityisosaaminen.

Lääkäriin ja hammaslääkäriin peruskoulutuksesta sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle valtion varoista suoritettavan korvauksen perusteita muutettaisiin. Nykyinen korvaus pe-

rustuu pelkästään tutkintojen määrään. Opiskelijamäärien muuttuessa korvaus reagoi varsin hitaasti peruskoulutuksen kustannusten muutoksiin. Siksi erikoissairaanhoitolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yliopistosairaalakuntayhtymille peruskoulutuksesta suoritettavan valtionkorvauksen määräytymisessä otettaisiin huomioon paitsi tutkintojen lukumäärä myös lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen aloittaneiden opiskelijoiden lukumäärä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2005 alusta. Esitys liittyy valtion vuoden 2005 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Erityistason sairaanhoidon keskitäminen

Erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 9 §:n 1 momentin mukaan osa erikoissairaanhoidosta voidaan määrätä sairauksien harvinaisuuden, erikoissairaanhoidon vaativuuden tai erikoissairaanhoidon järjestämisen asettamien erityisten vaatimusten perusteella erityistason sairaanhoidoksi. Erityistason sairaanhoidolla tarkoitetaan sairaanhoitoa, joka on tarkoitukseenmukaista keskittää yliopistollisiin sairaaloihin, muihin vastaavan tasoisiin sairaaloihin tai vain joihinkin näistä. Erityistason sairaanhoidon järjestämistä varten maa on jaettu sairaanhoitopiiriin lisäksi erityisvastuualueisiin, jotka määrää mainitun pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvosto siten, että kuhunkin alueeseen kuuluu sellainen sairaanhoitopiiri, jonka alueella on lääkärikoulutusta antava yliopisto.

Erikoissairaanhoitolain 11 §:n 2 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään erityistason sairaanhoitoon kuuluvista tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidosta. Sosiaali- ja terveysministeriö voi lisäksi antaa ohjeita erityistason sairaanhoidon järjestämisestä. Erityistason sairaanhoidon alueellista ja valtakunnallista keskittämistä on nykyisin normitettu sosiaali- ja terveysministeriön ohjein. Viimeisimmät ohjeet ovat tulleet voimaan 1 päivänä lokakuuta 2001. Ohjeissa erikoissairaanhoitoa on keskitetty sekä alueellisesti että valtakunnallisesti. Ohjeissa mainitaan nimenomaisesti tietyt alueellisesti keskitettävät tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot. Muun erityistason sairaanhoidon alueellisen keskittämisen osalta ohjeissa todetaan, että kullakin viidellä erityisvastuualueella sovitaan sairaaloiden ja sairaanhoitopiirien kesken ne tutkimukset, hoidot ja toimenpiteet, jotka kyseisellä alueella on aiheellista keskittää alueellisesti. Lisäksi ohjeissa on lueteltu tutkimukset, hoidot ja toimenpiteet, jotka on keskitetty valtakunnalli-

sesti harvempaan kuin viiteen yliopistosairaalaan tai vastaavaan terveydenhuollon toimintayksikköön. Terveydenhuollon tulevaisuuden turvaamiseksi 11 päivänä huhtikuuta 2002 annetussa valtioneuvoston periaatepäätöksessä todetaan, että sosiaali- ja terveysministeriö antaa asetuksen valtakunnallisesti ja erityisvastuualueilla keskitettävistä tutkimuksista ja hoidoista.

1.2. Lääkärin ja hammaslääkärin koulutuksesta suoritettava valtionkorvaus

Erikoissairaanhoitolain 47 §:n 1 momentin mukaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle, jossa on yliopistollinen sairaala, suoritetaan valtion varoista korvausta niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat lääkärin ja hammaslääkärin perus- ja erikoistumiskoulutuksesta sekä yliopistollisesta terveystieteellisestä tutkimustoiminnasta. Koulutustoiminnan kustannuksiin suoritettava valtionkorvaus perustuu tutkintojen lukumäärään ja tutkinnosta määrättyyn korvaukseen. Tutkintojen lukumäärän laskemisesta säädetään tarkemmin erikoissairaanhoitolain 47 b §:n 1 momentin nojalla annettavassa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen sekä yliopistotasaisen terveystieteellisen tutkimustoiminnan korvauksen perusteista. Voimassa olevan asetuksen (10/2004) mukaan tutkintojen lukumäärä lasketaan keskiarvona niiltä kolmelta viimeiseltä kalenterivuodelta, joilta tiedot on saatavissa.

2. Esityksen tavoitteet ja ehdotetut muutokset

2.1. Erityistason sairaanhoidon keskitäminen

Erityistason sairaanhoidon keskitämisen osalta esityksen tavoitteena on varmistaa laadullisesti riittävän korkeatasoisen toiminnan edellyttämä erityisosaaminen. Erityisosaamisen varmistaminen puolestaan edistäisi poti-

lasturvallisuutta. Erityisosaamisen saavuttaminen ja ylläpito sekä asianmukaisen päivytyksvalmiuden ylläpito riittävine henkilöstöresurssineen, tiloineen ja laitteineen edellyttää toiminnan riittävää toistuvuutta ja volyyymia. Keskittämällä on saavutettavissa myös terveydenhuollon resurssien käytön tehostumista.

Ministeriön ohjeeseen perustuva erityistason erikoissairaanhoidon ohjaus on osoittanut teholtaan osin riittämättömäksi. Etenkin kirurgian alalla toimenpiteiden suorittaminen on eräiltä osin hajautunut varsin moniin ja pieniinkin yksiköihin. Ohjeistuksesta huolimatta muun muassa valtakunnallisesti keskitettäviä erittäin vaikeita palovammoja on hoidettu myös muualla kuin ohjeessa sanotussa hoitolaitoksessa. Joissain tapauksissa toiminnan hajauttaminen on saattanut merkitä, että samalla vastaanottokäynnillä tehtävissä oleva tutkimus ja toimenpide on elektiiiviselle potilaalle tehty kahdessa eri toimipisteessä, kun tutkimuksen suorittavassa toimipisteessä ei ole mahdollista tehdä toimenpidettä. Erityisvastuualueilla ei kaikilta osin ole saatu sovituksi alueellisesti keskitettävistä tutkimuksista, hoidoista ja toimenpiteistä. Asetuksenantovaltuutta koskevan säännöksen muuttamisella pyritään siihen, että keskittämisestä voitaisiin säätää sitovasti ohjeenluonteisen normittamisen sijasta. Keskittämistä koskevassa päätöksenteossa yhteistyön merkitys on olennainen toimivan kokonaisuuden saavuttamiseksi siinäkin tapauksessa, että keskittämisestä on mahdollista antaa sitovia, asetuksentasoisia säädöksiä.

Julkisen terveydenhuollon laitosten ulkopuolella on vakiintuneesti tarjottu sellaisia muun muassa reumaortopedian alaan kuuluvia palveluja, joita voidaan pitää erityistason erikoissairaanhoidon lukeutuvina. Esityksellä ei pyritä kaiken erityistason erikoissairaanhoidon keskittämiseen julkisen sektorin palveluntuottajille vaan valtakunnallinen keskittäminen voitaisiin tarvittaessa toteuttaa myös siten, että tutkimus, toimenpide tai hoito hankitaan ostopalveluna yksityiseltä palveluntuottajalta tai ulkomailta. Tällöin on kuitenkin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) 4 §:n 3 momentin mukaisesti varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut

vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

Edellä esitetyn perusteella erikoissairaanhoidolain 11 §:ää ehdotetaan muutettavaksi seuraavasti:

Pykälän 1 momentin sana kuntainliitto ehdotetaan vanhentuneena korvattavaksi sanalla kuntayhtymä. Samoin sana sairaanhoito-henkilökunta korvattaisiin termillä terveydenhuollon henkilöstö. Muutokset ovat kielellisiä eikä niillä ole asiallisia vaikutuksia nykytilaan.

Lain 11 §:ään ehdotetaan otettavaksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin erityistason sairaanhoidon keskittämisestä. Sen mukaan osa erityistason sairaanhoitoon kuuluvista tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidosta voitaisiin keskittää valtakunnallisesti jollekin tai joillekin erityisvastuualueille. Valtakunnallinen keskittäminen voidaan tarvittaessa toteuttaa myös siten, että tutkimus, toimenpide tai hoito hankitaan ostopalveluna yksityiseltä palvelujen tuottajalta tai ulkomailta.

Asetuksenantovaltuutta ehdotetaan täydennettäväksi 11 §:n 3 momentissa siten, että sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voitaisiin velvoittavasti säätää myös niistä terveydenhuollon toimintayksiköistä, joihin erityistason sairaanhoitoon kuuluvat tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot keskitetään. Asetuksenantovaltuus koskisi vain erityistason sairaanhoitoa, joka on määrällisesti pieni osa erikoissairaanhoidoa.

2.2. Lääkärin ja hammaslääkärin koulutuksesta suoritettava valtionkorvaus

Kuntayhtymälle suoritettava korvaus ei nykyisin ole sidottu kulloinkin koulutuksessa olevien opiskelijoiden määrään. Koulutuskustannukset syntyvät suurelta osin opiskelijan valmistumista edeltävien 5—6 vuoden aikana. Lääkärin- ja hammaslääkärin peruskoulutuksen aloituspaikkojen lukumäärä voi vaihdella vuosittain huomattavastikin riippuen opetusministeriön ja lääketieteellisten tiedekuntien tekemistä sopimuksista. Opiskelijamäärien muuttuessa tutkintoperusteinen korvaus reagoi varsin pitkällä viiveellä peruskoulutuksesta aiheutuvien kustannusten muutoksiin. Jos aloituspaikat otettaisiin

huomioon suoritettujen tutkintojen ohella korvausperusteena, kuntayhtymä saisi lyhyemmällä viiveellä korvauksen sille lääkärien ja hammaslääkärien peruskoulutuksesta aiheutuvista kustannuksista.

Edellä esitetystä johtuen erikoissairaanhoidon lain 47 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yliopistosairaalakuntayhtymille peruskoulutuksen kustannuksista suoritettava valtionkorvaus perustuisi tutkintojen lukumäärän lisäksi lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen aloittaneiden opiskelijoiden lukumäärään. Korvaus laskettaisiin näiden lukumäärän keskiarvon perusteella. Tutkintojen ja aloittaneiden opiskelijoiden lukumäärän keskiarvon laskemisesta säädettäisiin tarkemmin erikoissairaanhoidon lain 47 b §:n 1 momentin nojalla annettavassa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa.

Jos aloituspaikat lain 47 §:n 1 momentin muutoksen johdosta otettaisiin huomioon koulutuskorvausperusteena tutkintojen lukumäärän lisäksi, ei enää voitaisi puhua tutkinnoista suoritettavasta korvauksesta. Tästä syystä lain 47 b §:ää muutettaisiin siten, että ilmauksen lääkäri- ja hammaslääkäritutkinnoista suoritettava korvaus, sijasta käytettäisiin ilmausta lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen kustannuksista suoritettava korvaus. Muutos on siten lakitekninen ja sanonnallinen.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Vaikutukset kansalaisten kannalta

Ehdotetulla lainmuutoksella olisi kansalaisten kannalta potilasturvallisuutta lisääviä vaikutuksia. Esitys mahdollistaisi erityistason sairaanhoidon keskittämisen osalta sitovan sääntelyn. Sitovan sääntelyn nojalla voidaan paremmin varmistaa laadullisesti riittävän korkeantasoinen toiminta erityistason sairaanhoidossa. Kun erityistason sairaanhoito keskitetään sitovan sääntelyn nojalla siten, että hoitoa annetaan riittävällä toistuvuudella ja volyymilla, varmistetaan tältä osin annettavan hoidon laatua. Hoidon keskittäminen mahdollistaa lisäksi sen, että päivystysvalmiutta kyseisen hoidon osalta voidaan ylläpitää kattavammin sekä riskialttiudet kyseisen hoidon osalta ottaa paremmin huomioon. Näin

ollen erityistason sairaanhoidon potilaan kannalta ehdotettu laki varmistaisi annettavan hoidon laatua.

3.2. Taloudelliset vaikutukset

Erikoissairaanhoidon lain 11 §:n muutoksella ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia. Tältä osin esityksellä ei myöskään ole välittömiä kuntataloudellisia vaikutuksia. Koska erityistason sairaanhoidon keskittämisen on saavutettavissa terveydenhuollon resurssien käytön tehostumista, saattaa esityksen johdosta olla kuntatasolla saavutettavissa säästöjä terveydenhuollon menoissa.

Lääkärin ja hammaslääkärin peruskoulutuksesta sairaanhoitopiiriin kuntayhtymälle valtion varoista suoritettavan korvauksen perusteiden muutoksen valtiontaloudelliset vaikutukset riippuvat siitä, mikä on tutkinto- ja opiskelijakohtainen korvaus vuonna 2005. Korvaus määräytyy vuoden 2005 talousarvion ja sosiaali- ja terveysministeriön lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen sekä yliopistotasoisien terveystieteellisen tutkimustoiminnan korvauksen perusteista antaman asetuksen perusteella. Korvauksen perustetta koskevasta muutosehdotuksesta aiheutuisi vuonna 2005 nykyiseen pelkästään tutkintojen määrään perustuvaan korvausjärjestelmään verrattuna noin 8 miljoonan euron lisäkorvaus siinä tapauksessa, että myös koulutuksen aloittaneiden opiskelijoiden määrät laskettaisiin samalta ajalta kuin tutkintojen lukumäärät nykyisin. Koulutukseen tuleva lisäkorvaus rahoitetaan siirtona erikoissairaanhoidon mukaiseen tutkimustoimintaan osoitetusta määrärahasta. Esityksen johdosta kuntayhtymät saisivat lyhyemmällä viiveellä korvauksen niille lääkärien ja hammaslääkärien peruskoulutuksesta aiheutuvista kustannuksista.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä. Siitä saatiin lausunto valtiovarainministeriöltä, opetusministeriöltä, Terveydenhuollon oikeusturvakeskukselta, sairaanhoitopiireiltä, yliopistojen lääketieteellisiltä tiedekunnilta, Suomen Kuntaliitolta, Suomen Lääkäriliitolta, Suomen Ham-

maslääkäriliitolta, Valtion mielisairaaloilta, Ortopedinen sairaala Ortonilta, Reumasäätiön sairaalalta, Suomen Yksityisten Sairaaloiden Yhdistykseltä, Invalidiliiton Käpylän Kuntoutuskeskus Synapsialta, Suomen Punaisen Ristin Veripalvelulta, Suomen aivotutkimus-kuntoutuskeskus Neuronilta.

Lausunnoissa erityistason sairaanhoidon keskittämistä ja sitä koskevaa asetuksenantovaltuuden täydentämistä koskevaa muutosehdotusta on pidetty valtaosin kannatettavana. Kriittisissä kannanotoissa on lähinnä korostettu yhteistyön merkitystä keskittämistä koskevassa päätöksenteossa tai pidetty nykyistä ohjetasoista sääntelymallia riittävänä. Erityistason sairaanhoidon keskittämiseen liittyvän asetuksenantovaltuuden osalta on joissain lausunnoissa korostettu sen tärkeyttä, että asetuksia valmistellessa otetaan huomioon riittävästi alueelliset erityispiirteet sekä lääketieteen ja hoitotoiminnan kehitys. Lääkärin ja hammaslääkärin peruskoulutuksen aloituspaikkojen huomioon ottamista koulutuksen kustannuksiin suoritettavan korvauksen perusteena on pidetty lausunnoissa kannatettavana.

5. Tarkemmat säännökset

Ehdotetun erikoissairaanhoitolain 11 §:n 3 momentin nojalla annettaisiin sosiaali- ja terveysministeriön asetus erityistason sairaanhoidon järjestämisestä ja keskittämisestä. Asetuksessa olisi tarkempia säännöksiä erityistason sairaanhoitoon kuuluvista tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidosta sekä terveydenhuollon toimintayksiköistä, joihin nämä keskitetään.

Asetuksessa säädettäisiin sairauksien harvinaisuuden, erikoissairaanhoidon vaativuuden tai erikoissairaanhoidon järjestämisen asettamien erityisten vaatimusten perusteella erityistason sairaanhoidoksi määriteltävään erikoissairaanhoitoon kuuluvista tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidosta sekä niistä terveydenhuollon toimintayksiköistä, joihin nämä keskitetään. Erityistason sairaanhoitoon kuuluvat tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot voitaisiin keskittää joko alueellisesti viiteen yliopistolliseen sairaalaan tai vastaavan tasoiseen sairaalaan tai valtakunnallisesti harvempaan kuin viiteen yliopistolliseen sai-

raalaan tai vastaavaan terveydenhuollon toimintayksikköön. Valtakunnallisesti keskitettäisiin erityissairaanhoitoon kuuluvat toiminnot, jotka ovat harvinaisia ja vaativat korkeatasoista lääketieteellistä osaamista ja välineistöä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen sekä yliopistotasaisen terveystieteellisen tutkimustoiminnan korvauksen perusteista säädettäisiin tarkemmin tutkintojen ja lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen aloittaneiden opiskelijoiden määrien keskiarvon laskemisesta.

6. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2005 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

7. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

8. Säättämisjärjestys

Ehdotetulla erikoissairaanhoitolain 11 §:llä tai sen nojalla annettavalla asetuksella ei säädettäisi yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteista eikä säädettäisi kunnille tai kuntayhtymille uusia tehtäviä, vaan täsmennettäisiin palveluiden järjestämisvastuussa oleville kunnille lainsäädännössä jo säädettyjen velvoitteiden sisältöä.

Ehdotuksen sisältämä erityistason sairaanhoidon keskittämistä koskevalla säännöksellä on vaikutusta perustuslain 121 §:n mukaiseen kunnalliseen itsehallintoon. Kun erityistason sairaanhoito keskitettäisiin valtakunnallisesti jollekin tai joillekin erityisvastuualueelle, eivät kunnat tältä osin voisi vapaasti päättää oman alueensa erityistason sairaanhoidon järjestämisestä. Hoidon keskittämistä koskeva muutosehdotus on kuitenkin perusteltu, koska järjestelyllä varmistetaan ensinnäkin se, että erityistason sairaanhoidoksi määriteltyjen harvinaisten sairauksien hoidon sekä erityisen vaativan hoidon saatavuus turvataan koko maan alueella. Lisäksi järjestelyllä pa-

rannetaan potilasturvallisuutta, kun kyseistä hoitoa toteuttavan henkilökunnan erityisosaamista varmistetaan sitovin säännöksin. Koska perustuslain 19 §:n 3 momentti sisältää julkisen vallan velvoitteen turvata jokaiselle riittävät terveyspalvelut, on erikoissairaanhoidon keskittämistä koskeva muutosehdotus välttämätön.

Ehdotuksen muutoksilla ei ole elinkeinovapautta rajoittavia vaikutuksia. Erikoissairaanhoidon keskittäminen voidaan toteuttaa myös siten, että tutkimus, toimenpide tai hoito hankitaan yksityiseltä palvelujen tuottajal-

ta tai ulkomailta. Tällöin on kuitenkin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 4 §:n 3 momentin mukaisesti varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

Edellä olevan perusteella hallitus katsoo, että ehdotetut lait voidaan säätää tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

erikoissairaanhoitolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 1 päivänä joulukuuta 1989 annetun erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 11 §, 47 §:n 1 momentti ja 47 b §:n 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 11 § osaksi laissa 279/2002, 47 §:n 1 momentti laissa 1115/1999 ja 47 b §:n 1 momentti laissa 957/2001, seuraavasti:

11 §

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymän, jonka hallinnassa on yliopistollinen sairaala, tulee järjestää erityistason sairaanhoito 9 §:ssä tarkoitettulla vastuualueellaan sekä huolehtia samaan sairaanhoidon vastuualueeseen kuuluvien muiden sairaanhoitopiirien kuntayhtymien tarvitsemasta ohjauksesta ja neuvonnasta erikoissairaanhoidon antamisessa, terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksessa ja sairaanhoitoon kuuluvan tutkimus- ja kehittämistoiminnan järjestämisessä.

Osa erityistason sairaanhoitoon kuuluvista toimenpiteistä ja hoidosta voidaan keskittää valtakunnallisesti joillekin erityisvastuualueille. Valtakunnallinen keskittäminen voidaan tarvittaessa toteuttaa myös siten, että tutkimus, toimenpide tai hoito hankitaan osopalveluna yksityiseltä palvelujen tuottajalta tai ulkomailta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, mitkä tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot kuuluvat erityistason sairaanhoitoon. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan lisäksi säätää 2 momentissa tarkoitettua erityistason sairaanhoidon keskittämisestä ja niistä kunnallisen terveydenhuollon toimintayksiköistä, joiden tulee vastata keskitettävästä erityistason sairaanhoidosta. Jos valtakunnallisesti keskitettävät

erityistason sairaanhoidon palvelut on tarkoituksenmukaisinta hankkia yksityiseltä palvelujen tuottajalta tai ulkomailta, voidaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella määritellä palvelujen tuottajan toiminnalle asetettavat laatuvaatimukset ja muut hoidon asianmukaisuuden varmistamiseksi asetettavat vaatimukset.

47 §

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle, jossa on yliopistollinen sairaala, suoritetaan valtion varoista korvausta niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat lääkärin ja hammaslääkärin perus- ja erikoistumiskoulutuksesta sekä yliopistotasoisesta terveystieteellisestä tutkimustoiminnasta. Koulutustoiminnan kustannuksiin suoritettava korvaus perustuu erikoistumiskoulutuksen osalta tutkintojen lukumäärään ja tutkinnosta määrättyyn korvaukseen. Peruskoulutuksen korvaus lasketaan lääkäri- ja hammaslääkäriskoulutuksen aloittaneiden opiskelijoiden lukumäärän ja suoritettujen tutkintojen lukumäärän keskiarvon perusteella. Tutkimustoiminnan kustannuksiin suoritettava korvaus perustuu tieteellisten julkaisujen lukumäärään ja julkaisuille annettuihin pisteisiin.

47 b §

Lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta suoritettavan korvauksen suuruudesta, tieteellisten julkaisujen painoarvoista ja yksikköhinnoista sekä korvauksen muista perusteista ja sen käytöstä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä 20 .
Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

Laki

erikoissairaanhoitolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 1 päivänä joulukuuta 1989 annetun erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 11 §, 47 §:n 1 momentti sellaisena kuin ne ovat, 11 § osaksi laissa 279/2002, 47 §:n 1 momentti laissa 1115/1999 ja 47 b §:n 1 momentti laissa 957/2001, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

11 §

Sairaanhoitopiirin kuntainliiton, jonka hallinnassa on yliopistollinen sairaala, tulee järjestää erityistason sairaanhoito 9 §:ssä tarkoitetulla vastuualueellaan sekä huolehtia samaan sairaanhoidon vastuualueeseen kuuluvien muiden sairaanhoitopiirin kuntainliittojen tarvitsemasta ohjauksesta ja neuvonnasta erikoissairaanhoidon antamisessa, sairaanhoitohenkilökunnan täydennyskoulutuksessa ja sairaanhoitoon kuuluvan tutkimus- ja kehittämistoiminnan järjestämisessä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan säännökset siitä, mitkä tutkimukset ja toimenpiteet sekä mikä hoito kuuluvat erityistason sairaanhoitoon. Sosiaali- ja terveysministeriö voi lisäksi antaa ohjeita erityistason sairaanhoidon järjestämisestä.

Ehdotus

11 §

Sairaanhoitopiirin *kuntayhtymän*, jonka hallinnassa on yliopistollinen sairaala, tulee järjestää erityistason sairaanhoito 9 §:ssä tarkoitetulla vastuualueellaan sekä huolehtia samaan sairaanhoidon vastuualueeseen kuuluvien muiden sairaanhoitopiirien *kuntayhtymien* tarvitsemasta ohjauksesta ja neuvonnasta erikoissairaanhoidon antamisessa, *terveydenhuollon henkilöstön* täydennyskoulutuksessa ja sairaanhoitoon kuuluvan tutkimus- ja kehittämistoiminnan järjestämisessä.

Osa erityistason sairaanhoitoon kuuluvista toimenpiteistä ja hoidosta voidaan keskittää valtakunnallisesti joillekin erityisvastuualueille. Valtakunnallinen keskittäminen voidaan tarvittaessa toteuttaa myös siten, että tutkimus, toimenpide tai hoito hankitaan ostopalveluna yksityiseltä palvelujen tuottajalta tai ulkomailta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, mitkä tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot kuuluvat erityistason sairaanhoitoon. *Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan lisäksi säätää 2 momentissa tarkoitetusta erityistason sairaanhoidon keskittämisestä ja niistä kunnallisen terveydenhuollon toimintayksiköistä, joiden tulee vastata keskitettävästä erityistason sairaanhoidosta. Jos valtakunnallisesti keskitettävät erityistason sairaanhoidon palvelut on tarkoituksemukaisinta*

47 §

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle, jossa on yliopistollinen sairaala, suoritetaan valtion varoista korvausta niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat lääkärin ja hammaslääkärin perus- ja erikoistumiskoulutuksesta sekä yliopistotasoisesta terveystieteellisestä tutkimustoiminnasta. Koulutustoiminnan kustannuksiin suoritettava korvaus perustuu tutkintojen lukumäärään ja tutkinnosta määrättyyn korvaukseen. Tutkimustoiminnan kustannuksiin suoritettava korvaus perustuu tieteellisten julkaisujen lukumäärään ja julkaisulle annettuihin pisteisiin.

47 b §

Lääkäri- ja hammaslääkäritutkinnoista suoritettavan korvauksen suuruudesta, tieteellisten julkaisujen painoarvoista ja yksikköhinnoista sekä korvauksen muista perusteista ja sen käytöstä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

hankkia yksityiseltä palvelujen tuottajalta tai ulkomailta, voidaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella määritellä palvelujen tuottajan toiminnalle asetettavat laatuvaatimukset ja muut hoidon asianmukaisuuden varmistamiseksi asetettavat vaatimukset.

47 §

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle, jossa on yliopistollinen sairaala, suoritetaan valtion varoista korvausta niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat lääkärin ja hammaslääkärin perus- ja erikoistumiskoulutuksesta sekä yliopistotasoisesta terveystieteellisestä tutkimustoiminnasta. Koulutustoiminnan kustannuksiin suoritettava korvaus perustuu *erikoistumiskoulutuksen osalta* tutkintojen lukumäärään ja tutkinnosta määrättyyn korvaukseen. *Peruskoulutuksen korvaus lasetaan lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen aloittaneiden opiskelijoiden lukumäärän ja suoritettujen tutkintojen lukumäärän keskiarvon perusteella.* Tutkimustoiminnan kustannuksiin suoritettava korvaus perustuu tieteellisten julkaisujen lukumäärään ja julkaisuille annettuihin pisteisiin.

47 b §

Lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta suoritettavan korvauksen suuruudesta, tieteellisten julkaisujen painoarvoista ja yksikköhinnoista sekä korvauksen muista perusteista ja sen käytöstä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

*Tämä laki tulee voimaan kuuta 20 .
Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.*